

Beste lezers, in onze rubriek 'Hoe recht is recht' heeft de Stichting Ilse Henar-Hewitt gemeend om de gemeenschap, maar in het bijzonder de vrouw, zoveel mogelijk in te lichten over onderwerpen die nagenoeg dagelijks voorkomen. Vandaag zullen wij het onderwerp: **'De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap of de gedwongen erkenning'** behandelen.

Wat is de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap?

Op grond van de bepalingen in het Nieuw Burgerlijk Wetboek kan een man - tegen zijn wil in - door de rechter worden aangewezen als de juridische vader van een kind. De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap wordt daarom ook wel de gedwongen erkenning genoemd.

Wanneer kan overgegaan worden tot de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap?

Het vaderschap kan gerechtelijk worden vastgesteld als:

1. Het kind geen juridische vader heeft.
Bij kinderen die tijdens het huwelijk geboren zijn of die erkend zijn, kan het vaderschap *niet* gerechtelijk vastgesteld worden.
2. De man het kind *niet* wil erkennen.
Met ingang van 1 mei 2025 kunnen zowel gehuwde als ongehuwde mannen het kind erkennen.
 - Is de man *ongehuwd* en erkent hij het kind bij de aangifte van de geboorte- dit moet binnen vijf dagen na de geboorte geschieden- dan is naast de gebruikelijke documenten slechts de toestemming van de moeder voor de erkenning nodig.
 - Wil de *ongehuwde* man het kind erkennen vanaf de zesde dag na de geboorte, dan moet hij ook nog **óf** bewijzen dat hij de biologische vader is **óf** dat er tussen hem en het kind een nauwe persoonlijke betrekking is ontstaan.

Het bewijs van het **biologisch vaderschap** wordt geleverd door overlegging van een DNA-test waaruit blijkt dat de man de biologische vader is van het kind.

Het bewijs van de **nauwe persoonlijke betrekking** kan zijn:

- a. een verklaring van de moeder over de zorgrol;
 - b. enig bewijs van zorg en opvoeding;
 - c. correspondentie over de opvoeding;
 - d. enig bewijs van verbondenheid;
 - e. een bewijs van financiële steun;
 - f. enig bewijs van sociale erkenning van de man als ouder figuur.
- Is de man *gehuwd* met een andere vrouw en wil hij het kind dat hij buiten het huwelijk heeft verwekt op enig moment tijdens zijn huwelijk erkennen, dan heeft hij daarvoor behalve de gebruikelijke documenten en de toestemming van de moeder ook nog een DNA-test nodig waaruit blijkt dat hij de biologische vader is van het kind **én** een bewijs

dat er tussen hem en het kind een nauwe persoonlijke betrekking bestaat. De gehuwde man die het staande het huwelijk verwekt kind wil erkennen, heeft hiervoor *geen* toestemming van zijn echtgenote.

3. De man (waarschijnlijk) de biologische vader is van het kind.

Bij de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap zal de rechter op basis van feiten en omstandigheden vaststellen dat de man de biologische vader is van het kind. De rechter kan daartoe DNA-onderzoek gelasten. Indien de man niet meewerkt aan het DNA-onderzoek, kan de rechter de gevolgtrekking maken dat de man waarschijnlijk wel de biologische vader is.

4. De man heeft ingestemd met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg had.

De levensgezel van de moeder hoeft niet de biologische vader van het kind te zijn. Indien de levensgezel bijvoorbeeld zelf geen kind kan verwekken en ingestemd heeft met kunstmatige inseminatie of geslachtsgemeenschap met een andere man, dan is hij gebonden aan die instemming. Hij kan zich achteraf hieraan niet onttrekken door te weigeren om het kind te erkennen.

5. Er tussen de moeder en de man *geen* te nauwe graad van bloedverwantschap bestaat.

Is de biologische vader van het kind de broer, vader, grootvader of overgrootvader van de moeder, dan kan vanwege de strijd met de goede zeden het vaderschap niet gerechtelijk vastgesteld worden.

Gevolgen van de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap

De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap heeft dezelfde gevolgen als de erkenning. De man wordt de juridische vader van het kind, het kind krijgt de naam en eventueel de nationaliteit van de vader, de man is verplicht bij te dragen in de kosten van onderhoud van het kind totdat het 21 jaar oud is en het kind kan erven van de man.

De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap na de dood van de man

Het vaderschap kan ook na de dood van de man gerechtelijk vastgesteld worden. Wordt het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van vaderschap na de dood van de man ingediend, dan heeft dit in beginsel geen gevolgen voor de nalatenschap van de man. De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap ingesteld na de dood van de man heeft *wel* erfrechtelijke gevolgen als het verzoek is gedaan binnen vijf jaar na de geboorte van het kind.

Wie kunnen het verzoek doen tot de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap?

Het verzoek tot de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap kan gedaan worden door:

- a. De moeder, totdat het kind twaalf jaar oud is;
- b. Het kind;
- c. Het Bureau voor Familierechtelijke Zaken namens het kind dat jonger is dan 18 jaar.

M.A. Veira, verschenen in het dagblad 'De Ware Tijd' van 3 september 2025.

De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap werkt terug tot het moment van de geboorte van het kind. Achteraf kan dus komen vast te staan dat het kind recht heeft op een deel van het nagelaten vermogen van de reeds overleden vader. Derden die met de toen bekende erfgenamen de zaken hebben afgehandeld, worden beschermd. Datgene dat reeds gebruikt is uit de nalatenschap wordt geacht geen deel meer van de nalatenschap uit te maken. Het kind waarvan het vaderschap gerechtelijk is vastgesteld, heeft in dat geval slechts recht op zijn erfdeel uit het deel dat overgebleven is.

Mocht u vragen hebben over dit artikel of zoekt u hulp aangaande dit onderwerp of andere onderwerpen, dan bent u bij ons welkom. Ons kantoor is gevestigd aan de Verlengde Gemenelandsweg 132b. U kunt ons telefonisch bereiken op 8583419/433041 of mailen naar stgilseharhewitt@yahoo.com voor een afspraak. Ons kantoor is ook open van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 12.00 uur.

Prof. mr. dr. M.A. Veira, hoogleraar Privaatrecht met het accent op het Erfrecht verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname.